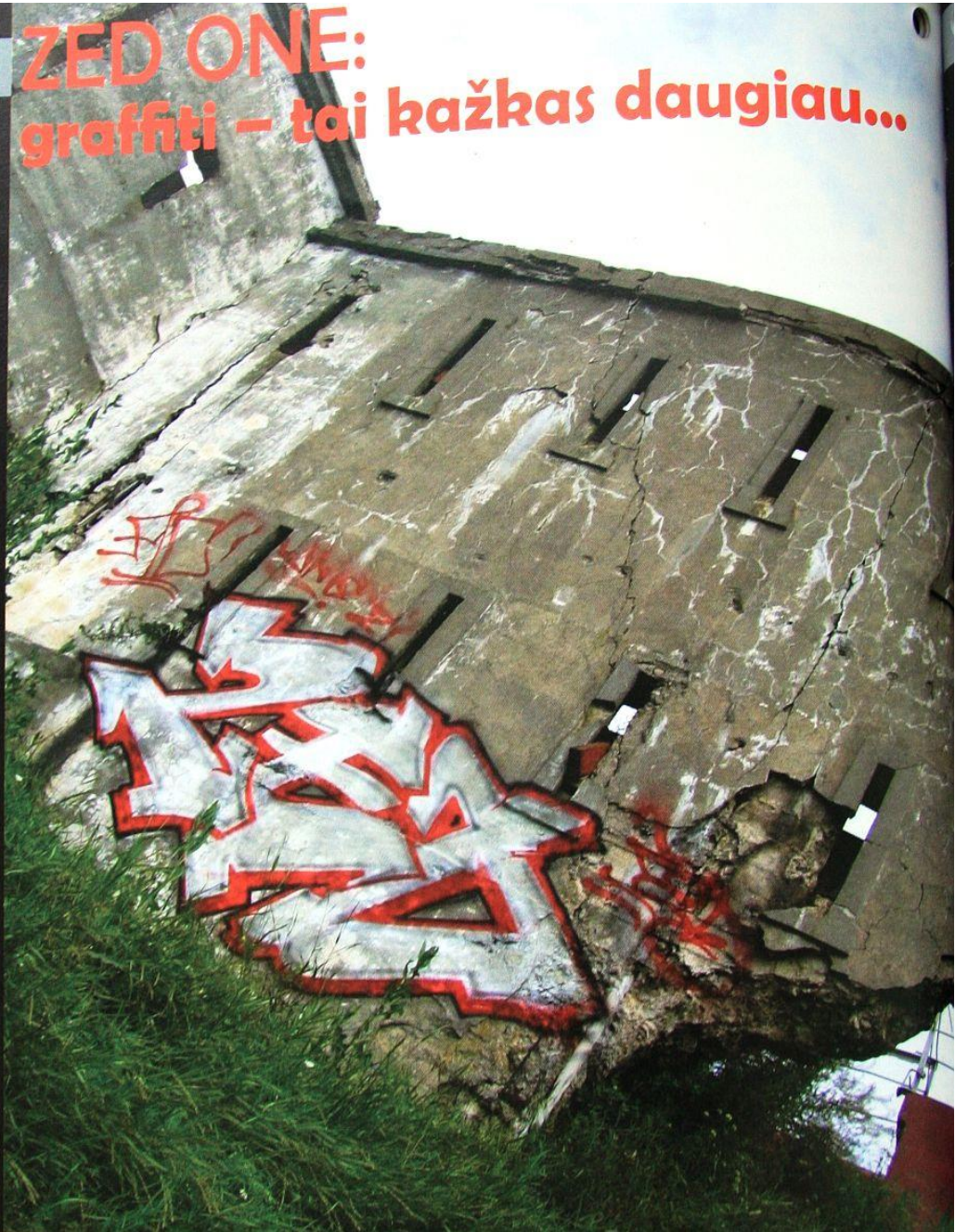

ZED ONE:
graffiti – tai kažkas daugiau...

Ši kartą mūsų graffiti skiltyje susitiksimė su **Zed One** – „graffiti artist“ iš . Išgirsime pavojingų istorijų, sužinosime, kaip šis menas yra vertinamas ir ką jis reiškia žmogui, pasirinkusiam solo piešimą.

Hipopo kultūra: graffiti intro
Ši kultūra susidomėjau beveik prieš devynerius metus, tada gyvenau ne itin geros reputacijos rajone. Ten buvo krepšinio komanda, ji turėjo Wu - Tang Clan simbolikos, kai kur ant sienų buvo prirašinėta tada tradicinių užrašų - „Jay“, „Wu - Tang“ ir pan. Buvo įdomu sužinoti, kaip juos nupaišo, nors jie buvo nekokybiški, nešabiški. Pirmuosius savo eskizus padariau dar prieš 2000 metus, tada dar buvau nuvažiuavęs į Ispaniją, kur jau pats Ploogas, atsimečiau vieną iš pirmųjų jo piešinių „RAP“ Savanoriuose. Iš pradžių bandymai buvo nekokie, viskas kamuota, netaisytos proporcijos, nors dabar toks stilius yra populiarus Berlyne - „a la“ vaikiškas stilius. Vienais metais lankiau dailės mokyklą, tačiau graffiti manai tai visai nepadėjo, ėjau ten daugiau iš noro pabandyti kitokią stilistiką. Vėliau

dailės elementai manęs išvis nebedomino, pradėjau gilintis į raidžių specifiką.

Kada pajutai, kad suradai tam tikrą specifiką ir supratimą?
Jau darydamas ir tobulindamas eskizus pamatčiau, kad galiu daugiau, aišku, galimybių tada nebuvo daug. Apie 2002 metus ir dažų nebuvo, tik tie, kurių galėdavai gauti „Senukuose“. Taigi piešiniai nebuvo kokybiški, dažai nutekėdavo ir panašiai, tačiau po „Nasa“ skate „shop'o“ atsidarymo buvo galima įsigyti ir „Montanos“. Pats Jonavos užmiestyje, vėliau pradėjau „bombinti“ ir pačiam mieste. Piešiniai buvo paprasti, kelių spalvų, storų proporcijų, gaila, dabar negalima jų pamatyti, nes tie namai jau nugriauti. Tada buvo dėl jų gėda, bet dabar, manau, kad ne tokie ir blogi jie buvo, nors ir nebuvo plastikos, jie

buvo tikslūs, lygių formų.

Idėjų fabrikas

Buvo metas, kai aš labai mėgau vienatvę, buvau užsisklendęs. Atsiribojęs nuo visko sėdėdavau prie bėgių, žiūrėdavau į traukinius, fone grojo repas, o kišenėje visuomet būdavo markeris arba skardinė dažų. Pamačius sieną iškart kildavo idėja, kaip kas atrodytų, va, ir dabar priešais matau sieną ir žinau, ką prie ko derinčiau. Taigi idėjos ir kilo iš muzikos, vienatvės, dabar gal ir iš patirties. Niekada nebuvau kompanijos žmogus - vertinu ramybę.

Savikritika

Aš visus savo darbus vertinu kaip vidutiniškus, kiekviename matau klaidų ir žinau, kad kitą kartą piešdamas darysiu kitaip. Yra keli, kurie tik- ▶

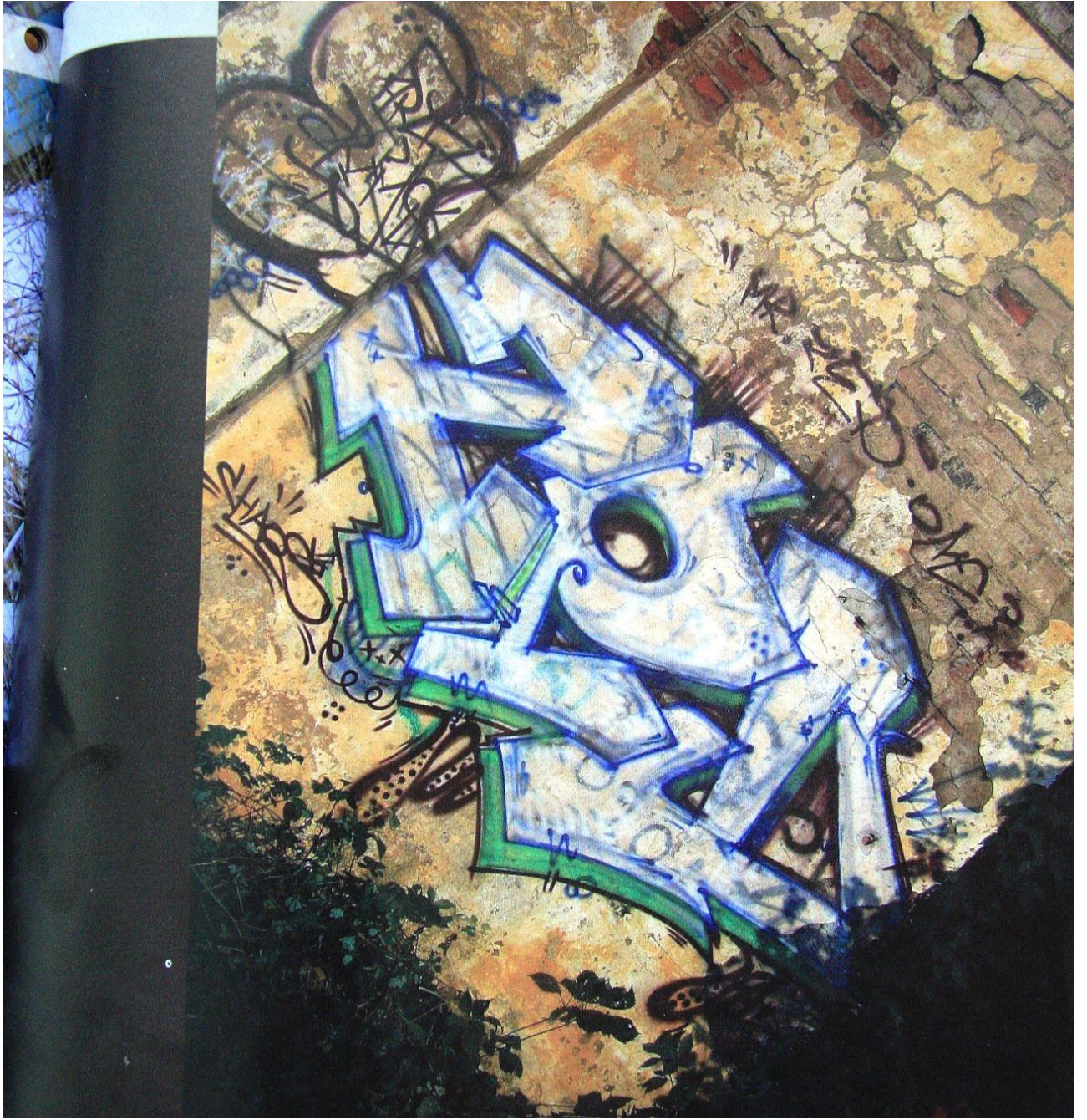

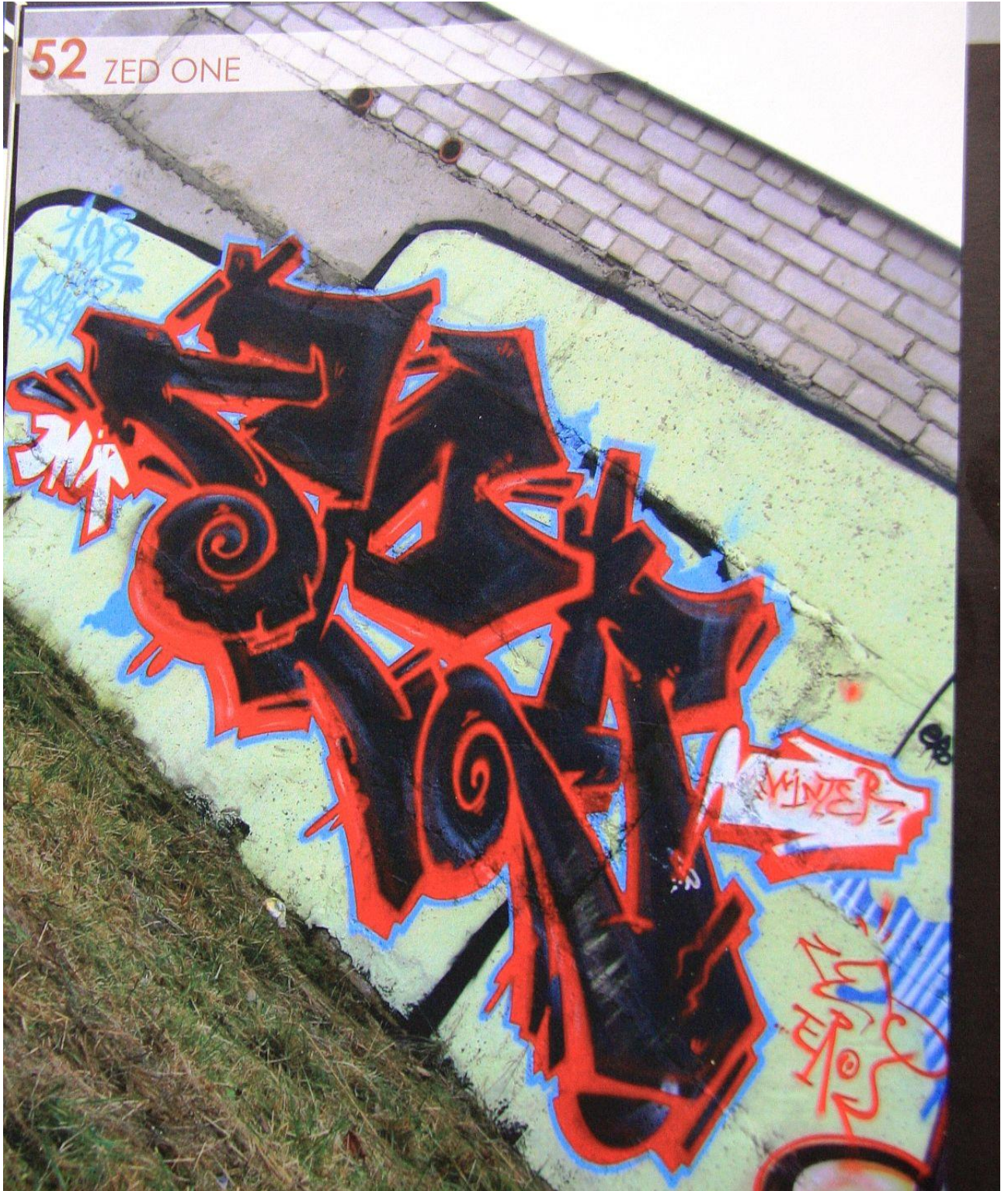
rai patinka, sulaukiu ir pagyrų, tačiau dar reikia daug dirbti. Dėl kelių yra nemalonu, pavyzdžiui, traukinių stotyje. Tai buvo žiema, septintą valandą vakaro, tarp dirbančių žmonių ir kamerų. Padariau greitai paprastą tokį, manęs nepagavo, bet po kelių dienų ėmė griaužti sąžinė, panašiai buvo ir su vienu Paryžiaus centre, nupiešiau greitą „fropą“, nenorėčiau, kad jį kas pamatytų. Atsimečiau, tada manęs laukė visas autobusas, o aš neva buvau nuėjęs į tualetą (juokias). Šiaip nėra nieko, dėl ko būtų labai gėda,

nes aš niekad nesimėtau šlykščiomis žinutėmis. Nemalonu tai, kad kai kuriose vietose žmonės vėliau viską turi sutvarkyti, taigi kitą kart geriau pagalvoju. Nes visiškai „damage“ man nepatinka - kai pašo ant paveldo, ant bažnyčių ir panašiai. Iš viso negalima piešti ant sienų, kol nesi padaręs pakankamai bandymų. Esu sulaukęs teigiamų žodžių dėl technikos, bet tai yra tik dėl to, kad aš kiekvieną liniją atdirbu visokiuose rūsiuose ir panašiai.

Dažai
Būna įvairiai, kartais dviem piešiniam užtenka dviejų skardinių, kartais vienam keturias išnaudoju. Jei būna užsakymas, galima ir 10 skardinių sunaudoti, viskas priklauso nuo piešinio, jo sudėtingumo, dydžio, spalvingumo.

Legalize it!
Nesu prieš tai, nors daugeliui tai visai nepriimtina, bet vis dėlto labiau prie širdies yra nelegalus. Gera, kai gali laisvai reikštis, pašyti, ką nori. ▶

kaip nori, tai lyg manifestas, propaganda. Legalus graffiti būna labai įspūdingas, bet būna ir tragedijų. Jei jau turi galimybę laisvai, nevaržomas piešti, tai būk malonus ir tai padaryk gerai. Daug kas priklauso nuo sienos kokybės ir paviršiaus, taip pat nuo nuotaikos iridėjų. Legalus graffiti geras tuo, kad kai turi laiko, gali leškoti, gali tirti savo techniką ir stilių. Pats legaliai piešiu tik tada, kai labai reikia pinigų, bet vėlgi užsakoval tau duoda užduotį, ir saviraiška nuo to kenčia.

Adrenalinas Lietuvoje

Gyvybei pavojingiausias piešimas buvo Kaune, statomame ir saugomame name. Jis yra prie Soboro, taigi matosi net nuo Žaliakalnio. Užsiropščiau gal į šešioliką aukštą, vietos buvo itin mažai, koją pastačius netiksliai tolesnė kelionė aiški - keliasdešimt metrų žemyn. Kelis kartus buvo atvažiavusi policija, teko slėptis, bet tai buvo dar didesnis pavojus gyvybei, nes teko įlti į siaurą nišą, ir viskas, ką matai, yra prarajė, nes pagrindas, ant kurio stovi, nesimato. Atsimečiau, tada buvau įsikabinęs viskuo, kuo įmanoma. Per kokias penkias minutes baigiau savo „bombing'ą“ ir, kadangi neradau išėjimo, teko visus tuos šešiolika

aukštų bėgti laiptais. Taip pat negaliu nepaminti įvykio vienos policijos nuovados kieme. Jau prašvitus ėjau pro tos nuovados stovėjimo aikštelę ir pamačiau konfiskuotą mažą furgoną. Nuotaika buvo prasta, tad sumaščiau ką nors greitai brūkštelėti. Piešinys išėjo nemažas, kaip tokiai aplinkai ir situacijai - aplink gyvenamieji namai parduotuvė. Piešdamas išgirdau šūksnius iš gretimo namo, ir tie garsai, aišku, nebuvo drąsinamieji. Teko pasiskubinti, o dar labiau orą įkaitino šalimais prie savo mašinos priėjęs žmogus. Jis ramiai, akis nuleidęs, pasiėmė, ko jam reikėjo, ir išėjo. Nustebau, kad nesulaukiau jokios priešiškos reakcijos. Vėliau, be abejonės, teko skubiai šalintis, po to net fotografuoti tą piešinį bijojau, teko eiti su kapišonu...., Va... Atsiminiau dar vieną nuotyki, jis įvyko Palangoje. Jei kas žino, einant Basanavičiaus gatve po dešine yra nedidelis upelis, kai jis nuslūgsta, atsiveria betoninė siena. Sąlygos vėlgi buvo prastokos, nes vėjui pakilus man į akis žirdavo smėlis, o ir žmonių aplink taip pat per akis (juokiasi). Taip besigrumiant su stichija pastebėjau žiburėlius...

(tęsinys kitame numeryje)